

prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Central)
Judecătorul: N. Șova
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: L. Bulgac, S. Gîrbu, Gr. Dașchevici

DECIZIE

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca - Doneva

examinând recursul declarat de Munteanu Ion,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Ion împotriva Instituției Medico – Sanitară Publică „Institutul Mamei și a Copilului”, cu privire la anularea punctului nr. 2 din ordinul nr.02-1/151 din 23 februarie 2016, anularea punctului 5 din ordinul nr.02-1/168 din 29 februarie 2016, declararea nulității procesului-verbal nr. 15 din 1 martie 2016, întocmit de șefa resurse umane Cojan Natalia, restabilirea în câmpul muncii, încasarea salariului neachitat pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă în cuantum de 71 250 lei, încasarea unui salariu de 7 500 lei pentru concediul anual pentru anul 2016 și 2017, încasarea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei, încasarea plății suplimentare pentru reținerea salariului în mărime de 19 498,50 lei și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 6 000 lei,

împotriva încheierilor Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017 și 15 martie 2018, prin care s-a restituit cererea de apel declarată de Munteanu Ion, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel conform încheierii din 14 decembrie 2017,

c o n s t a t ă :

La 12 mai 2016 Munteanu Ion a depus cerere de chemare în judecată împotriva Instituției Medico – Sanitară Publică „Institutul Mamei și a Copilului”, cu privire la anularea punctului nr. 2 din ordinul nr.02-1/151 din 23 februarie 2016, declararea nulității punctul 5 din ordinul nr.02-1/168 din 29 februarie 2016, restabilirea în câmpul muncii, încasarea salariului neachitat pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral în cuantum de 100 000 lei și compensarea cheltuielilor judiciare.

Ulterior, Munteanu Ion a înaintat cererile din 26 mai 2016, 19 ianuarie 2017, 7 iunie 2017 și 16 august 2017 de mărire a cuantumului pretențiilor în acțiune și extindere a capetelor de cerere accesorii (f. d. 15, 60, 112, 128).

Astfel, Munteanu Ion a solicitat anularea punctului nr. 2 din ordinul nr.02-1/151 din 23 februarie 2016, anularea punctului 5 din ordinul nr.02-1/168 din 29 februarie 2016, declararea nulității procesului-verbal nr. 15 din 1 martie 2016, întocmit de șefa resurse umane Cojan Natalia, restabilirea în câmpul muncii, încasarea salariului neachitat pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă în cuantum de 71 250 lei, încasarea unui salariu de 7 500 lei pentru concediul anual pentru anul 2016 și 2017, încasarea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei, încasarea plății suplimentare pentru reținerea salariului în mărime de 19 498,50 lei și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 6 000 lei (f. d. 128).

Prin hotărârea din 11 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Central) s-a respins acțiunea formulată de Munteanu Ion ca neîntemeiată (f. d. 159, 162 – 175).

La 11 octombrie 2017 Munteanu Ion a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 11 septembrie 2017, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii (f. d. 161).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017, nu s-a dat curs apelului declarat de Munteanu Ion și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării apelului motivat în termen de 10 zile de la data recepționării încheierii (f. d. 174 – 175).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 15 martie 2018, a restituit cererea de apel depusă de Munteanu Ion, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 11 octombrie 2017, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel conform încheierii din 14 decembrie 2017 (f. d. 189 – 191).

La 23 martie 2018, Munteanu Ion a declarat recurs împotriva încheierilor Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017 și 15 martie 2018, solicitând casarea acestora, cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea cererii de apel.

În motivarea ilegalității încheierilor contestate, recurentul a afirmat că a aflat despre ședința de judecată din 15 martie 2018, ora 12:00, de pe pagina web a instanțelor judecătorești la 13 martie 2018. Astfel, acesta a precizat că s-a prezentat la ședința judiciară menționată mai sus, unde a aflat despre încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017.

În atare condiții, Munteanu Ion a susținut că nu a prezentat cererea de apel motivată, din motiv că nu a primit hotărârea judecătorească integrală din 11 octombrie 2017. Mai mult, el a explicat că adresa poștala ion.munteanu@mtid.gov.md a fost blocată, deoarece nu mai activează în cadrul ministerului și nu are posibilitatea reală de a se folosi de aceasta.

În conformitate cu articolul 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din scrisoarea electronică a Curții de Apel Chișinău din 2 martie 2018, rezultă că încheierea instanței de apel din 14 decembrie 2017 a fost expediată la adresa poștală electronică a recurentului la 2 martie 2018, ora 10:24 (f. d. 184). Aceeași împrejurare a

fost constatată în încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2018 (f. d. 190). Cu toate acestea, Munteanu Ion a invocat că a primit copia încheierii contestate în ședința judiciară din 15 martie 2018 (f. d. 194).

Pe baza celor prezentate, instanța de recurs consideră că opinia recurentului nu afectează limitele temporale instituite în articolul 425 din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, având în vedere cele evocate supra, se constată că cererea de recurs împotriva încheierilor Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017 și 15 martie 2018 a fost depusă la 23 martie 2018, în termenul prevăzut mai sus.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul dedus judecății este neîntemeiat și urmează a fi respins, cu menținerea încheierilor instanței de apel, pentru motivele ce se succed.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialul probator al cauzei, rezultă că obiectul cererii de recurs se referă la încheierile Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017 și 15 martie 2018 (f.d. 174 – 175; 189 – 191).

În cazul de față, instanța de recurs reține că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Munteanu Ion și s-a acordat apelantului un termen de 10 zile pentru lichidarea neajunsurilor, în special, prezentarea cererii de apel motivate (f.d. 174 – 175).

Instanța de recurs punctează că Curtea de Apel Chișinău și-a întemeiat just concluziile pe prevederile articolului 368 din Codul de procedură civilă, de vreme ce apelul nu corespundea rigorilor prevăzute la articolele 364 și 365 din Codul de procedură civilă.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că instanța de apel, prin încheierea din 15 martie 2018, a confirmat că a comunicat încheierea sus menționată lui Munteanu Ion la 2 martie 2018, prin intermediul poștei electronice. Mai mult, instanța ierarhic inferioară a învederat că termenul pentru executarea dispozițiilor instanței a expirat la ședința judiciară din 15 martie 2018 (f.d. 190).

Munteanu Ion a obiectat împotriva acestei soluții, invocând că nu a primit hotărârea judecătorească integrală din 11 octombrie 2017, iar despre ședința de judecată din 13 martie 2018 a aflat de pe portalul instanțelor de judecată.

În conformitate cu articolul 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a interpretat în mod eronat legea.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene, articolul 6 § 1 din CEDO consacră „dreptul la o instanță”, al cărui drept de acces, și anume dreptul de a iniția

proceduri în fața instanțelor judecătorești în materie civilă, constituie un aspect (a se vedea *Golder vs Regatul Unit*, 21 februarie 1975, § 36). Pentru ca dreptul de acces să fie eficace, o persoană trebuie să aibă o posibilitate clară și practică de a contesta un act care constituie o ingerință în drepturile sale (a se vedea *Bellet vs Franța*, 4 decembrie 1995, § 36).

Mai mult, Curtea Europeană a arătat că revine, în primul rând, celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza *CANETE DE GOÑI vs Spania*, 15 octombrie 2002, § 39 – 40 sau *Agapito Maestre Sanchez vs Spania*, 4 mai 2004).

În același context, jurisprudența Curții Europene a stabilit că partea este obligată de a lua măsurile necesare pentru a se informa asupra evoluției procesului (a se vedea, spre exemplu, *Teuschler vs Germania (dec.)*, 4 octombrie 2001, *Sukhorubchenko vs Rusia*, 10 februarie 2005, § 48, *Gurzhyy vs Ucraina (dec.)*, 1 aprilie 2008 și *Muscat vs Malta*, 17 iulie 2012, § 44).

Luând în considerare principiile menționate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că Munteanu Ion a depus cerere de apel nemotivată la 11 octombrie 2017 (f.d. 161). La fel, acesta a indicat în cererea sa adresa de domiciliu (f.d. 161), unde a fost expediată încheierea instanței de apel din 14 decembrie 2017, însă nerecepționată de el (f.d. 177).

În plus, scrisoarea Judecătoriei Chișinău, sediul Central și fișa de repartizare a dosarului atestă faptul că dosarul dat a fost expediat la 11 noiembrie 2017 (f.d. 172 – 173). Drept consecință, instanța de recurs stabilește că hotărârea motivată și contestată de Munteanu Ion era redactată la 11 noiembrie 2017. Totuși recurentul a formulat o primă cerere de amânare abia la 1 martie 2018 (f.d. 180).

Cu toate acestea, în lunile următoare, Munteanu Ion nu a verificat soarta cauzei civile intentate la inițiativa sa, în particular, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central, din 11 octombrie 2017.

Prin urmare și având în vedere perioada de circa 4 luni de la existența hotărârii, instanța de recurs consideră că o astfel de acțiune se afla în competența recurentului și în interesul său, nu numai pentru progresul cauzei, ci și pentru a permite acestuia să ia cunoștință cu hotărârea motivată și să încerce să depună apelul motivat. Mai mult, materialele cauzei conving că Munteanu Ion nu a depus nicio cerere pentru a primi actul judecătoresc atacat.

În atare condiții, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că partea recurentă nu a depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a afla motivele respingerii acțiunii sale de către Judecătoria Chișinău, sediul Central (a se vedea, în schimb, *Saez Maeso vs Spania*, § 9 noiembrie 2004, § 29; *Pérez de Rada Cavanilles vs Spania*, 28 octombrie 1998, parag. 47; și *Yagtzilar și alții vs Grecia*, 6 decembrie 2001, § 27).

De asemenea, instanța de recurs reține că la 1 martie 2018, recurentul a transmis Curții de Apel Chișinău o cerere de amânare, prin intermediul poștei electronice ion.munteanu@mtid.gov.md (f.d. 180). În aceeași zi, instanța de apel a admis demersul formulat de Munteanu Ion, iar, la 2 martie 2018, a expediat pe aceeași poștă electronică

citația referitoare la ședința judiciară din 15 martie 2018, ora 12:00 și încheierea de a nu da curs cererii de apel din 14 martie 2018 (f.d. 184).

Totuși, recurentul a susținut că adresa poștala ion.munteanu@mtid.gov.md a fost blocată, deoarece nu mai activează în cadrul ministerului și nu are posibilitatea reală de a se folosi de aceasta.

Din analiza cererii de amânare (f.d. 181), rezultă că Munteanu Ion nu a informat instanța de apel despre cele menționate supra. De altfel, lipsa unor probe în acest sens, dar și diferența de o singură zi de la expedierea și primirea unei scrisori pe poșta electronică indicată de acesta, atestă faptul că alegațiile acestuia sunt nefondate. În esență, recurentul avea o obligația echivalentă cu cea din articolul 107 din Codul de procedură civilă, în concret, trebuia să specifice că nu se va folosi în continuare de respectiva poșta electronică. Așadar, autoritățile judiciare nu sunt răspunzătoare pentru faptul că reclamantul nu a luat măsurile corespunzătoare pentru a asigura primirea efectivă a corespondenței trimisă la adresa indicată chiar de el (a se vedea cauza *Oleksiy Grygorovych Boyko vs Ucraina*, 23 octombrie 2007). În plus, o asemenea modalitate de citare selectată de Curtea de Apel Chișinău nu poate fi ignorată, din moment ce recurentul nu a luat măsurile necesare pentru a asigura primirea notificărilor și deciziilor relevante (a se vedea, mutatis mutandis, *Hennings vs Germania*, 16 decembrie 1992, parag. 26).

La fel, potrivit procesului – verbal al ședinței judiciare din 15 martie 2018, Munteanu Ion a declarat că nu a verificat poșta electronică (f. d. 186), ceea ce constituie un argument contradictoriu cu cel invocat în cererea de recurs și supus analizei.

În consecință, recurentul nu a reușit să demonstreze că instanța de apel a interpretat eronat articolul 105 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă și nu a putut răsturna considerentele acesteia cu privire la momentul aflării despre încheierea din 14 decembrie 2017.

Prin urmare, Munteanu Ion a avut un termen rezonabil pentru a se familiariza cu hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 11 octombrie 2017 și încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017. Iar, lipsa unor acțiuni adecvate din partea acestuia, constituie o eschivare a acestuia de a-și realiza drepturile procedurale în conformitate cu articolul 56 alin. (3) și articolul 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Instanța de recurs subliniază că încheierile, citațiile și alte adresări legale ale instanței judecătorești sunt obligatorii pentru persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova în acord cu articolul 16 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Din această perspectivă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recurentul nu și-a îndeplinit obligația de a prezenta cererea de apel motivată în termenul stabilit în baza încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017.

Având în vedere scopul asigurării bunei administrări a justiției și securității juridice, inclusiv protecția drepturilor și intereselor celorlalți participanți la proces, instanța de recurs opinează că încheierile Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017

și 15 martie 2018 nu sunt afectate de un formalism excesiv. Prin urmare, instanța de apel nu a încălcat dreptul recurentului de acces la un tribunal.

Pe cale de consecință, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Munteanu Ion și de a menține încheierile contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Munteanu Ion.

Se mențin încheierile Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017 și 15 martie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Ion împotriva Instituției Medico – Sanitară Publică „Institutul Mamei și a Copilului”, cu privire la anularea punctului nr. 2 din ordinul nr.02-1/151 din 23 februarie 2016, anularea punctului 5 din ordinul nr.02-1/168 din 29 februarie 2016, declararea nulității procesului-verbal nr. 15 din 1 martie 2016, întocmit de șefa resurse umane Cojan Natalia, restabilirea în câmpul muncii, încasarea salariului neachitat pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă în cuantum de 71 250 lei, încasarea unui salariu de 7 500 lei pentru concediul anual pentru anul 2016 și 2017, încasarea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei, încasarea plății suplimentare pentru reținerea salariului în mărime de 19 498,50 lei și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 6 000 lei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecători

Nina Vascan

Tamara Chișca – Doneva